

RAZVOJNI PROGRAM VIŠJE STROKOVNE ŠOLE ZA OBDOBJE 2024–2029

Razvojni načrt je Strateški svet Višje strokovne šole sprejel dne _____,

Svet zavoda ŠC Sežana pa dne _____.

podpis predsednika strateškega sveta

podpis predsednika sveta zavoda

1. UVOD

Razvojni program šole je dolgoročni načrt (za obdobje petih let). Dokument opredeljuje osnovne smernice delovanja šole in njenega razvoja v prihodnjih letih. Podlago ima v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja uradno (ZOFVI), Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI) in Sklepu o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda »Šolski center Srečka Kosovela Sežana«.

Razvojni program šole je bil pripravljan v oktobru 2024 in poslan Strateškemu svetu Višje strokovne šole v istem mesecu. Ker seje Sveta še ni bilo, čaka na potrditev.

Jasna Klančičar,
ravnateljica Višje strokovne šole

2. PREGLED DELOVANJA VIŠJE STROKOVNE ŠOLE

Šolski center Srečka Kosovela Sežana, v okviru katerega deluje Višja strokovna šola kot organizacijska enota, opravlja javno službo na naslednjih področjih:

- srednješolsko splošno izobraževanje P/85.310,
- srednješolsko poklicno in strokovno izobraževanje P/85.320,
- višješolsko izobraževanje P/85.421 in
- dejavnost knjižnic R/91.011.

Višja strokovna šola je bila v začetku leta 2008 ustanovljena v okviru Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana, javnega zavoda, v katerega se je preoblikovala nekdanja Srednja šola Srečka Kosovela. Šolski center, ki ga je ustanovila Vlada Republike Slovenije, tako združuje dve organizacijski enoti, Gimnazijo in ekonomsko šolo ter Višjo strokovno šolo. Slednja deluje na dveh lokacijah: v prostorih Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana (Stjenkova ulica 3, Sežana), kjer je sedež Šolskega centra, ter v prostorih PIC – Inkubator Sežana, ki jih za potrebe šole najema Inkubator Sežana d.o.o. z Izobraževalno raziskovalnim središčem (Kraška ulica 2, Sežana), kjer je tudi sedež Višje strokovne šole.

Višja strokovna šola izvaja dva višješolskih študijska programa: **Fotografija in Oblikovanje materialov – modul Kamen**, katerih bistvo je prepletanje teoretičnega študija s praktičnim izobraževanjem v podjetjih, ki predstavlja kar 40 % časa organiziranega izobraževanja v posameznem programu.

Oba programa imata nekatere skupne značilnosti:

- oba temeljita na poklicnih standardih, ki so potrebni za izvajanje specifičnega delovnega procesa;
- pri obeh programih je poudarek tako na strokovnih vsebinah, kot na razvoju sposobnosti za reševanje zahtevnih problemov in delovanju v strokovnih teamih;
- oba programa imata vsebine, ki študente usposablja za pripravo in organizacijo dela, za kontrolo svojega dela, za delo na področju trženja ter znanja v komunikaciji z deležniki v delovnem procesu.

Višja strokovna šola v Sežani predstavlja s svojima programoma, Oblikovanjem materialov in Fotografijo, s študijskim letom 2024/2025 vstopa v sedemnajsto leto svojega delovanja. Izobraževalne aktivnosti so organizirane za redni študij. Posamezni študentje, vpisani izredno, opravljajo študijske obveznosti skupaj z rednimi študenti.

Vodstvo Višje strokovne šole v sodelovanju s člani Komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti ter s člani Strateškega sveta v okviru strateškega načrta definira svoje poslanstvo, vizijo, vrednote, strateške cilje delovanja in načine za njihovo uresničevanje.

Razvojni načrt šole je oblikovan kot vizija s splošnim ciljem nenehnega kakovostnega razvoja šole in trajnega spremljanja in zagotavljanja kakovosti na vseh področjih delovanja šole. Na strateških področjih smo opredelili cilje in aktivnosti za doseganje le-teh.

Izobraževalni proces, ki poteka po višješolskih študijskih programih, temelji na prepletu teoretičnih znanj in praktičnih veščin, zato je študij organiziran v obliki predavanj, seminarskih in laboratorijskih vaj. V vsakem študijskem letu se izvede praktično izobraževanje pri delodajalcih – PRI v podjetjih, pri obrtnikih ali drugih organizacijah, ki traja 10 tednov oz. 400 delovnih ur.

3. IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE STRATEŠKEGA NAČRTA

Razvojni načrt Višje strokovne šole izhaja iz opredeljenega poslanstva, vrednot in vizije ter temelji na naslednjih konceptualnih izhodiščih:

- Lizbonski strategiji,
- Bolonjski strategiji,
- Strategiji razvoja Republike Slovenije,
- Nacionalnem programu visokega šolstva Republike Slovenije,
- Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju,
- Merilih za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol.

Operativna izhodišča za oblikovanje Razvojnega načrta Višje strokovne šole temeljijo na Merilih za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol (v nadaljevanju Merila NAKVIS), ki v svojem 10. členu med drugim določajo: »Višja strokovna šola mora izkazati vpetost v okolje z objavljenim poslanstvom in strategijo svojega razvoja, v katerih je opredeljena njena vloga pri gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja – posebej z ugotavljanjem učinkov, ki jih ima delovanje višje strokovne šole na okolje, ter racionalno rabo javnih virov.«

4. ANALIZA TRENUTNEGA STANJA

V študijskem letu 2024/2025 šola praznuje šestnajsto leto delovanja. V tem času si je izborila svoje prepoznavno mesto v regiji in na strokovnih področjih povezanih z oblikovalnem kamna, fotografijo in videom. Številni uspehi na omenjenih področjih (izvedeni lokalni, nacionalni in mednarodni projekti, sodelovanje na razpisih in natečajih doma in v tujini, uspešna promocija in razvoj stroke, uspehi na nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih, idr.) so pripomogli k preživetju šole in utrditvi naše pozicije na zemljevidu višjega strokovnega izobraževanja.

Zaradi slabih **gospodarskih razmer** v regiji in slabše podpore študiju v Sežani ter nezadostnih sredstev iz strani MIZŠ smo preživljali težka leta delovanja, ki so povzročila premor pri vpisu v prvi letnik programa Oblikovanja materialov. Kljub temu, da se nahajamo v regiji, kjer je največ kamnoseških in kamnarskih podjetij v državi, je podpora le-teh šoli zanemarljiva. **Z izjemo zagotavljanja delovnih mest za izvedbo praktičnega izobraževanja se podjetja, z redkimi izjemami, težko poistovetijo s šolo.** Zato pa je toliko bolj uspešno sodelovanje s posamezniki, sploh pa z OOO Sežana, s katero sistematično sodelujemo na projektih in promocijah stroke in poklicev.

Prav tako se naše študentje soočajo s številnimi ovirami pri iskanju bivalnih prostorov in študentske prehrane, ki bi jim bila kot omogočena s pomočjo subvencije.

Večjih podjetji s področja fotografije in videa v kraški regiji ni (ta se nahajajo v večjih urbanih sredinah), zato je nagovarjanje lokalnega okolja še toliko težje. Kljub temu pa smo se kot šola v letih med 2017 in 2023 povezali s številnimi lokalnimi in regionalnimi projekti in institucijami – Festival Vilenica, Mali kraški maraton, Zavod sopotniki, Zavod dobra pot, Občina Komen, Občina Sežana, Geološki zavod Slovenije ...

V dani finančni situaciji (dofinanciranje programov s strani MIZŠ) je bilo v preteklih letih veliko truda namenjenega preživetju šole in zagotavljanju osnovnih prostorskih in materialnih pogojev za delovanje študijskih programov. Tu smo uspeli ohraniti dokaj visok nivo prostorov in opreme, se pa zavedamo da posodabljanje in dopolnjevanje opreme ni potekalo dovolj hitro oz. nismo uspeli slediti vsem želenim tehnološkim posodobitvam in razvoju.

Kljub omenjenim težavam nam lega na stičišču treh velikih kultur in bližina sosednjih držav Italije in Hrvaške pomenita posebno prednost in izziv, ki smo ga, kot je bilo zadano v naši viziji dobro izkoristili. Vključevali smo se v številne Erasmus+ projekte, sodelovali na *Festival del vento e della pietra* (v Trstu), se združili v projektu *Da Lubiana a Treste*, razstavljali po več galerijah v Italiji in na Hrvaškem itd.

V letu 2023 se je vzpostavila šolska knjižnica, ki študentom nudi hitrejši in kvalitetnejši dostop do gradiv.

Na podlagi zadnjih samoevalvacijskih poročil smo pripravili analizo trenutnega stanja:

Prednosti:

- strokovni in ambiciozni predavatelji z bogatimi praktičnimi izkušnjami,
- podpora lokalnega okolja in dobre povezave z gospodarstvom,
- optimiziran proces izobraževanja v smislu kadrov in opreme,
- **dobri odnosi in komunikacija** v kolektivu ter veliko osebne stika med predavatelji in študenti,
- veliko realnih projektov vključenih v študijski proces, kar omogoča študentom pridobivati dodatna praktična znanja in izkušnje,
- uspešnost pri prijavi na razpise in številni projekti v sodelovanju z zunanjimi partnerji,
- uspešnost realizacije mednarodne mobilnosti,
- aktivno sodelovanje z Inkubator d. o. o. Sežana.

Slabosti:

- še vedno premajhna kooperativnost med zaposlenimi (pretok informacij, udeležba pri formalnih in neformalnih srečanjih),
- zmanjšanje ključnih podpornih sistemov šole (Visokošolsko središče Sežana),
- upadanje vpisa kot posledica ukrepov MIZŠ proti fiktivnemu vpisu in odpiranja sorodnih programov v večjih študijskih središčih ter manjšanje generacij, kar je še posebej očitno pri programu Oblikovanje materialov,
- večletno konstantno upadanje finančnih sredstev, tako s strani MIZŠ kot Občine Sežana,
- vpetost v šolski center– neavtonomnost Višje strokovne šole,
- prostorska utesnjenost (predvsem v luči možnega razvoja programov in modulov),
- zaposlenost večine predavateljev v majhnih deležih (nimajo domicila na šoli),
- vzdrževanje in izraba opreme (veliko opreme je iztrošene in se je ne obnavlja),
- individualni razvoj predavateljev (možnost začasnega odhoda v gospodarstvo ali na druge izobraževalne ustanove).

Priložnosti:

- umeščenost v multikulturni prostor med Slovenijo, Italijo in Hrvaško,
- večja internacionalizacija študija (tudi prihajajoči študenti),
- evolucija obstoječih programov,
- razširitev obstoječih programov do specializacij,
- pridobivanje projektov v povezavi z gospodarstvom,
- aktiviranje diplomantov (Alumni kluba) pri skupnih aktivnostih in nastopih do partnerjev ter prenos njihovih znanj in informacij nazaj na šolo in do aktivnih študentov,
- vpeljava dodatnih aktivnosti na področju zagotavljanja kakovosti (delo s skupnostjo študentov in »aktiviranje« študentskega sveta kot reprezentativnega organa študentske skupnosti, skrb za izpolnjevanje zadanih ukrepov)
- aktiviranje mednarodnih partnerjev za izpeljavo čim večje internacionalizacije šole, tako pri izhodih študentov in predavateljev v tujino, kot pri prihodih študentov in predavateljev iz tujine.

Nevarnosti:

- način financiranja;
- neustrezno urejena prehodnost diplomantov v višješolske in univerzitetne programe
- nizek vpis,
- slabšanje gospodarske situacije v regiji in občini ter posledično slabša podpora lokalne skupnosti,

- odpiranje konkurenčnih programov v večjih študijskih središčih,
- nekonkurenčno in za študente nezanimivo študentsko okolje v Sežani,
- hudi problemi z nastanitvami študentov, zagotavljanjem študentske prehrane in drugimi podpornimi mehanizmi za študij.

5. VIZIJA, POSLANSTVO, VREDNOTE IN STRATEŠKE USMERITVE

VIZIJA

Šola je bila v preteklem obdobju v nacionalnem in mednarodnem prostoru prepoznana po strokovnosti, visokem nivoju znanja diplomantov, kakovostnih pedagoških metodah in visokih etičnih načelih. Na podlagi dosežkov preteklega dela, definiranih vrednot in poslanstvu šole ter ob upoštevanju analize nastalih razmer za delovanje šole smo oblikovali tudi novo vizijo šole. Višja strokovna šola Sežana je od nekdaj imela jasno vizijo, ki ji je sledila. Izhajala je iz pozicioniranosti šole na Krasu, kar ponuja številne možnosti za vključevanje študentov v lokalne projekte. Hkrati je bližina hrvaške in italijanske meje omogočila dostopnost številnim zamejskim študentom, kar je šoli prineslo določeno mero kozmopolitskosti. Program Oblikovanja kamna, ki nosi svoje korenine v ohranjanju kulturne dediščine in tradicije se poslužuje sodobnih oblik in tehnik, znotraj programa Fotografije pa se prav tako študij giblje od spoznavanja starih tehnik do sodobnih digitalnih pristopov. Naša študija sta torej nekakšen preplet tradicije z modernizacijo.

Vizija šole se glasi:

Sodelovanju z vsemi deležniki stalno dvigovati kakovost in ugled višje strokovne šole in skrbeti za razvoj stroke v slovenskem in globalnem prostoru.

POSLANSTVO ŠOLE:

- Kakovostno izobraževanje študentov po vseh razpisanih višješolskih programih, ob skrbi za visok in mednarodno primerljiv nivo znanja diplomantov ter njihov uspešen vstop na trg dela. Pri tem izkoriščati prednosti naše majhnosti, prilagodljivosti, strokovnosti in individualnega pristopa do študenta.
- Sodelovanje z lokalnim okoljem in širše preko aktivnosti s področja študijskih programov. Prepoznavati potrebe v različnih delovnih okoljih in izvedbo študijskih programov na aplikativen način.

- Sodelovanje v izobraževalnih, razvojnih, gospodarskih in drugih regionalnih in mednarodnih projektih. Omogočiti predavateljem različne oblike usposabljanja in sodelovanja pri realnih projektih in jim omogočiti osebno rast in razvoj.

- Širjenje mednarodnega sodelovanja in internacionalizacije študija, s poudarkom vključevanja Erasmus aktivnosti v svoje delo (EPS). Študentom omogočiti študijske izmenjave in obiskovanje strokovnih inštitucij in prireditev doma in v tujini.

- Izvajanje različnih oblik izobraževanja za druge zainteresirane skupine in prenos znanja v stroke, ki jih obsegajo študijski programi. Spodbujanje vseživljenjskega učenja in medgeneracijske komunikacije.

- Vzdrževanje in razvoj kakovostnega študijskega in študentskega okolja. Zagotavljati novo tehnično opremo, informacijsko tehnologijo, e-okolja in hiter prenos ključnih informacij do študentov in zaposlenih.

VREDNOTE

Vizijo šole bomo uresničevali ob prepoznavanju in upoštevanju naslednjih vrednot:

- strokovnost, profesionalnost, ustvarjalnost, inovativnost, vztrajnost, odgovornost, poštenost, zanesljivost, zaupanje, visoka vrednost naše diplom, sodelovanja in upoštevanje enakih možnosti.

STRATEGIJA RAZVOJA ŠOLE S STRATEŠKIMI RAZVOJNIMI CILJI

Vizijo šole lahko dosežemo le z uresničevanjem strategije, in sicer:

- s preglednim načrtom strateških razvojnih ciljev,
- z določitvijo aktivnosti za izvajanje ciljev,
- z določitvijo odgovornosti za izvajanje programa na šoli in zavodu,
- z uvajanjem stalnih sprememb in novosti v izobraževanju.

PREDNOSTNI RAZVOJNI CILJI ŠOLE

Dolgoročne usmeritve in cilji za obdobje 2024-2029 so:

1. Povečati vpis.
2. Povečati sodelovanje vseh deležnikov v izobraževanju in na skupnih projektih – povezovanje s srednjimi šolami, kar bi spodbudilo tudi cilj iz 1. točke.

3. Povečati internacionalizacijo študija in šole.
4. Povečati odstotek diplomantov in njihovo prehodnost v nadaljevanje študija.
5. Uvesti programe izpopolnjevanj in specializacij.
6. Spremljati in pomagati diplomantom pri vstopu na trg dela.

SPECIFIČNI RAZVOJNI CILJI ŠOLE

Specifične razvojne cilje opredeljuje šola kot kratkoročne cilje s konkretnimi nalogami za njihovo uresničitev, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu:

- Povečati število študentov pri obeh študijskih programih, kljub dejstvu, da delujemo v okolju brez ustrezne študijske podpore in da delujemo v obdobju, ko se na tercialno raven vpisujejo najmanjše generacije študentov;
- skrb za kakovost in primerljivost študija tako v Sloveniji kot širše. Študentom ponuditi kakovostna uporabna znanja in veščine, ki jim bodo omogočala pridobitev zaposlitve in napredovanje na delovnem mestu;
- zaposlovati kakovosten pedagoški kader, ki prihaja ali je dobro seznanjen z razvojem stroke ter ponudili možnost njihovega strokovnega razvoja in napredovanja;
- motivirati, vzpodbujati ter ustvarjati razmere za vse deležnike študijskega procesa za aplikativno delo in projekte;
- Vpeljati sistem nagrajevanja za najbolj uspešne in prizadevne zaposlene;
- Posodobiti in prenoviti obeh študijskih programov, lahko tudi z razvojem in vpeljavo novih modulov;
- Prenoviti sistem e-učilnic in e-gradiv ter njihova uporaba v čim večji meri, hkrati tudi več sprotnih usposabljanj zaposlenih, tako tistih z daljšem stažem, kot novo zaposlenih;
- Prenoviti spletne strani šole po sodobnejših oblikovnih, promocijskih in tehničnih standardih;
- Modernizirati organiziranost študijskega procesa in vzdrževanje elektronskih sistemov za podporo študijskega procesa in hrambo dokumentov;
- Spodbujati in organizirati družabne dogodke šole, kjer se srečajo vsi deležniki, posamezne skupine (npr. študenti, zaposleni, delodajalci itd.) ali pa širša javnost;

- Spodbujati, organizirati ali sodelovati pri strokovnih dogodkih, preko katerih promoviramo šolo in stroko, razvijamo in izobražujemo deležnike in/ali ozaveščamo deležnike in širšo javnost na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni;
- Povečati delež in število diplomantov;
- Povečati število strokovnih del (diplomske naloge in strokovni članki) s področij študijskih programov;
- Razvijanje podjetništva med študenti ter spremljanje in pomoč diplomantom pri vstopu na trg dela. Nadalje sistematično razvijati podjetniške in še posebej trženjske kompetence diplomantov, še posebej v navezavi z Alumni klubom šole;
- Udeležba študentov in mentorjev na regionalnih, nacionalnih in evropskih tekmovanjih iz strokovnih področij naših študijskih programov, z željo nadaljevati trend osvajanja naslovov državnih prvakov in najvišjih priznanj na evropskih prvenstvih;
- Okrepiti mednarodno sodelovanje in internacionalizacijo šole in se pri tem opreti na dosedanja partnerstva in dosežke pri implementaciji programov mednarodne mobilnosti Erasmus;
- Stalno posodabljanje Strategije vključevanja Erasmus aktivnosti v delo šole in letno posodabljanje Akcijskega načrta mednarodnih mobilnosti;
- Posodabljanje in nadgrajevati programsko in tehnično opremo, strokovno literaturo in učne pripomočke pri vseh študijskih programih;
- Študentom nuditi pomoč pri sklepanju pogodb za praktično izobraževanje oz. možnosti za kakovostno izvedbo praktičnega izobraževanja. V povezavi s podjetji poiskati tudi zunanje predavatelje, ki bodo povečali pestrost in aktualnost študija, hkrati pa vez s prakso ter večja možnost za zaposlitev diplomantov;
- Sodelovali v Skupnosti Višjih strokovnih šol, Konzorciju šolskih centrov in drugih skupnostih, preko katerih bomo zagotavljali obstoj, razvoj in umeščenost višjega strokovnega šolstva v terciarni sistem izobraževanja;
- se aktivno udeleževati na področju študentske problematike – prenočišča in prehrana;
- vzpostaviti sistematično promocijo šole, kar bi pripomoglo tudi pri prepoznavnosti v širšem javnem prostoru ter možnosti večjega vpisa.

